

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007
Proba scrisă la MATEMATICĂ
PROBA D/F
Varianta 098

Proba D. Programa M2. Filiera tehnologică: profil: Servicii, toate specializările, profil Resurse naturale și protecția mediului, toate specializările

Proba F. Programa M2. Filiera teoretică:profil Uman, specializarea științe sociale;Filiera vocațională:profil Militar, specializarea științe sociale

NOTĂ. Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.Timp de lucru efectiv 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări complete

SUBIECTUL I (20p)

În sistemul cartezian de coordonate xOy se consideră punctele $A(-3, 3)$, $B(-3, 0)$, $C(0, 6)$ și $D(-2, 2)$.

- (4p) a) Să se calculeze distanța de la punctul A la punctul B .
- (4p) b) Să se determine $m, n \in \mathbf{R}$ astfel încât punctele B și C să aparțină dreptei de ecuație $y = mx + n$.
- (4p) c) Să se demonstreze că punctele B , C și D sunt coliniare.
- (4p) d) Să se calculeze aria triunghiului DEF , cu $DE = 2$, $DF = 3$ și $m(\hat{D}) = 30^\circ$.
- (2p) e) Să se calculeze $\cos^4 45^\circ$.
- (2p) f) Să se calculeze, în mulțimea numerelor complexe, numărul $(1 - 2i)^2$.

SUBIECTUL II (30p)

1.

- (3p) a) Să se calculeze numărul $1 + 3 + 3^2 + 3^3 + 3^4 + 3^5$.
- (3p) b) Se consideră funcțiile $f, g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, cu $f(x) = 3x + 1$, astfel încât funcția g este inversa funcției f . Să se calculeze $g(4)$.
- (3p) c) Să se determine suma coeficienților polinomului $(X + 1)^4$.
- (3p) d) Să se rezolve ecuația $\lg(5x^2 + 1) = \lg(6x)$, $x > 0$.
- (3p) e) Să se rezolve ecuația $x + 2 = 3\sqrt{x}$, $x \geq 0$.

2.

Se consideră funcția $f : (-1, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x + \frac{1}{x+1}$.

- (3p) a) Să se calculeze $f(0)$.
- (3p) b) Să se arate că $f'(x) = \frac{x^2 + 2x}{(x+1)^2}$, $\forall x > -1$.
- (3p) c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.
- (3p) d) Să se calculeze $\int_0^1 f(x) dx$.
- (3p) e) Să se arate că funcția f este crescătoare pe $[0, \infty)$.

Proba D. Programa M2. Filiera tehnologică: profil: Servicii, toate specializările, profil Resurse naturale și protecția mediului, toate specializările

Proba F. Programa M2. Filiera teoretică:profil Uman, specializarea științe sociale;Filiera vocațională:profil Militar, specializarea științe sociale

SUBIECTUL III (20p)

Se consideră funcțiile $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = 2x$

și $f_n : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f_n(x) = \underbrace{(f \circ f \circ \dots \circ f)}_{de n ori}(x)$, pentru orice $n \in \mathbf{N}^*$, unde „ $\circ$ ” reprezintă

operația de compunere a funcțiilor.

(4p) a) Să se calculeze $f(1)$.

(4p) b) Să se calculeze $f(1) + f(2) + \dots + f(10)$.

(4p) c) Să se determine inversa funcției f .

(2p) d) Să se arate că $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 2 \\ 2 & 0 & 1 \end{vmatrix} = f\left(\frac{3}{2}\right)$.

(2p) e) Utilizând metoda inducției matematice, să se arate că $f_n(x) = 2^n x$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$, $\forall x \in \mathbf{R}$.

(2p) f) Să se arate că $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^n = \begin{pmatrix} 1 & f(n) \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.

(2p) g) Să se arate că $1 + f_1(1) + f_2(1) + f_3(1) + \dots + f_n(1) = 2^{n+1} - 1$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^3 - x^2 - x - 2$.

(4p) a) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R}$.

(4p) b) Să se calculeze $\int_1^2 \frac{f'(x)}{x^2} dx$.

(4p) c) Să se demonstreze că funcția f nu este monotonă pe $\mathbf{R}$.

(2p) d) Să se determine punctele de extrem ale funcției f .

(2p) e) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{f(x)}$.

(2p) f) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} f\left(\frac{1}{2^x}\right)$.

(2p) g) Să se calculeze $\int_{-\frac{1}{5}}^{\frac{5}{3}} \frac{f(x) - f(-x)}{x^3} dx$.

Varianța 98

Subiectul I

- a) $AB = 3$.
- b) $m = 2, n = 6$.
- c) B, C și D sunt coliniare $\Leftrightarrow \begin{vmatrix} -3 & 0 & 1 \\ 0 & 6 & 1 \\ -2 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 0$, adevărat.
- d) $S_{EDF} = \frac{3}{2}$.
- e) $\cos^4 45^\circ = \frac{1}{4}$.
- f) $(1-2i)^2 = -3-4i$.

Subiectul II

1.

a) $1+3+9+27+81+243=364$.

b) $g(4)=1$.

c) suma coeficienților este 2^4 .

d) $x_1=1$ și $x_2=\frac{1}{5}$.

e) $x_1=1$ și $x_2=4$.

2.

a) $f(0)=1$.

b) $f'(x)=\frac{x^2+2x}{(x+1)^2}, \forall x \in (-1, \infty)$.

c) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)-f(1)}{x-1} = \frac{3}{4}$.

d) $\int_0^1 f(x)dx = \frac{1}{2} + \ln 2$.

e) $f'(x)=\frac{x(x+2)}{(x+1)^2} \geq 0, \forall x \in [0, \infty)$. Deci funcția f este strict crescătoare pe $[0, \infty)$.

Subiectul III

a) $f(1)=2$.

b) $f(1)+f(2)+\dots+f(10)=2 \cdot 1 + 2 \cdot 2 + \dots + 2 \cdot 10 = 110$.

c) Arătăm că funcția f este bijectivă.

Injectivitatea: $\forall x_1, x_2 \in \mathbf{R}$ cu $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow 2x_1 = 2x_2 \Rightarrow x_1 = x_2$. Deci funcția f este injectivă.

Surjectivitatea: $\forall y \in \mathbf{R}, \exists x \in \mathbf{R}: f(x) = y$.

$f(x) = y \Rightarrow 2x = y \Rightarrow \exists x = \frac{y}{2} \in \mathbf{R}$. Deci funcția f este surjectivă.

Funcția f fiind injectivă și surjectivă este bijectivă.
Dar f bijectivă $\Leftrightarrow f$ inversabilă $\Leftrightarrow \exists f^{-1} : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f^{-1}(y) = x$ pentru care $f(x) = y$.

Deducem că $f^{-1}(y) = \frac{y}{2}$. Deci $f^{-1} : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f^{-1}(x) = \frac{1}{2}x$.

d) $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 2 \\ 2 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 3 = f\left(\frac{3}{2}\right)$.

e) Notăm $P(n)$: $f_n(x) = 2^n x$, $n \in \mathbf{N}^*$.

$P(1)$: $f_1(x) = 2^1 x$ (A).

Presupunem $P(k)$ propoziție adevărată și demonstrăm că $P(k+1)$ este propoziție adevărată. Deci $f_k(x) = 2^k x$.

$$f_{k+1}(x) = \underbrace{(f \circ f \circ \dots \circ f)}_{(k+1) \text{ ori}}(x) = (f_k \circ f)(x) = f_k(f(x)) = 2^k f(x) = 2^k \cdot 2x = 2^{k+1} x.$$

Obținem că $P(k+1)$ este adevărată. Folosind metoda inducției matematice rezultă că $P(n)$ este o propoziție adevărată, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.

f) Notăm $P(n)$: $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^n = \begin{pmatrix} 1 & f(n) \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $n \in \mathbf{N}^*$.

Evident $P(1)$ este adevărată.

Presupunem $P(k)$ propoziție adevărată și demonstrăm că $P(k+1)$ este propoziție adevărată.

Deci $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^k = \begin{pmatrix} 1 & f(k) \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ este adevărată. Atunci:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^{k+1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^k \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2k \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & f(k+1) \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ adevărat.}$$

Din metoda inducției matematice rezultă că $P(n)$ este adevărată, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.

g) $1 + f_1(1) + f_2(1) + \dots + f_n(1) = 1 + 2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^n = \frac{2^{n+1} - 1}{2 - 1} = 2^{n+1} - 1$.

Subiectul IV

a) $f'(x) = 3x^2 - 2x - 1, x \in \mathbf{R}$.

b) $\int_1^2 \frac{f'(x)}{x^2} dx = \int_1^2 3dx - 2 \int_1^2 \frac{1}{x} dx - \int_1^2 \frac{1}{x^2} dx = \left(3x - 2 \ln x + \frac{1}{x} \right) \Big|_1^2 = \frac{5}{2} - 2 \ln 2.$

c) $f'(x) = 0 \Rightarrow x_1 = -\frac{1}{3}; x_2 = 1$. Deducem că $f'(x) \geq 0, x \in \left(-\infty, -\frac{1}{3}\right] \cup [1, \infty)$ și că $f'(x) \leq 0, x \in \left[-\frac{1}{3}, 1\right]$. Deci f este crescătoare pe $\left(-\infty, -\frac{1}{3}\right]$, descrescătoare pe $\left[-\frac{1}{3}, 1\right]$; f crescătoare pe $[1, \infty)$. În concluzie funcția f nu e monotonă pe $\mathbf{R}$.

d) Din punctul c) deducem că $x_1 = -\frac{1}{3}$ este punct de maxim local, iar $x_2 = 1$ este punct de minim local.

e) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{f(x)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{x^3 - x^2 - x - 2} = 0$.

f) $\lim_{x \rightarrow \infty} f\left(\frac{1}{2^x}\right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{2^{3x}} - \frac{1}{2^{2x}} - \frac{1}{2^x} - 2 \right) = -2$.

g) $f(x) - f(-x) = x^3 - x^2 - x - 2 - (-x^3 - x^2 + x - 2) = 2x^3 - 2x$.

$$\int_{-\frac{1}{5}}^{\frac{1}{5}} \frac{f(x) - f(-x)}{x^3} dx = \int_{-\frac{1}{5}}^{\frac{1}{5}} \left(2 - \frac{2}{x^2} \right) dx = \left(2x + \frac{2}{x} \right) \Big|_{-\frac{1}{5}}^{\frac{1}{5}} = 2 \left(5 - \frac{1}{5} \right) + 2 \left(\frac{1}{5} - 5 \right) = 0.$$